

Het college van de gemeente Moerdijk, in zijn vergadering van 25 januari 2005,

gelet op artikelen 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 57 van de Wet werk en bijstand,

BESLUIT

vast te stellen de volgende beleidsregels:

BELEIDSREGELS NOODZAKELIJKE BETALINGEN EN BIJSTAND IN NATURA WET WERK EN BIJSTAND GEMEENTE MOERDIJK 2005

1. Noodzakelijke betalingen en bijstand in natura (art. 57 WWB)

In sommige gevallen kan het noodzakelijk zijn om de eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van de cliënt met betrekking tot de besteding van de uitkering tijdelijk los te laten en een op de persoon toegesneden pakket van voorzieningen aan te bieden. Het doel daarbij moet zijn het zo spoedig mogelijk hervinden van de zelfstandigheid.

Artikel 57 WWB biedt daarvoor twee mogelijkheden:

1. het opleggen van de verplichting tot budgetbeheer;
2. het verlenen van bijstand in natura.

In het algemeen zal om de volgende redenen worden besloten artikel 57 WWB toe te passen:

1. de belanghebbende bevindt zich in een problematische schuldsituatie of dreigt daarin te geraken;
2. de belanghebbende schiet tekort in zelfredzaamheid en moet beschermd worden tegen (verder) afglijden in de maatschappij (dakloosheid, psychosociale problemen, verslaving).

1.1 Verplicht budgetbeheer

De mogelijkheid tot het opleggen van de verplichting tot budgetbeheer was ook al in de Algemene bijstandswet opgenomen (artikel 109 Abw). Bij de behandeling van de Abw in de Tweede Kamer was destijds bepaald dat deze mogelijkheid beperkt moest worden tot het doorbetalen van de noodzakelijke betalingen, zoals huur, energie, ziekenfonds en noodzakelijke aflossingen op schulden. Het restant moest aan de belanghebbende zelf beschikbaar worden gesteld. Verder moest er sprake zijn van bestaande of dreigende problematische schulden.

In de bijstandspraktijk is gebleken dat het toepassen van budgetbeheer ertoe kan leiden dat de primaire levensbehoeften veilig gesteld kunnen worden. Met het budgetbeheer kan bijvoorbeeld een huisuitzetting of afsluiting van de energievoorziening worden voorkomen. Bij schuldregelingen met verhuurders of energiebedrijven wordt dit ook vaak als eis gesteld. Aangezien budgetbeheer niet altijd in overleg met de cliënt tot stand kan worden gebracht, kan verplicht budgetbeheer nuttig zijn.

Voorgesteld wordt daarom een beleidsregel vast te stellen die aansluit bij de uitvoeringspraktijk van artikel 109 Abw. Nadrukkelijk wordt hier gesteld dat in dat geval sprake moet zijn van bestaande of dreigende problematische schulden.

Het verplichte budgetbeheer beperkt zich verder tot het betalen van kosten waarmee de primaire levensbehoeften worden veilig gesteld. Het gaat daarom om betaling van de huur, de energielasten, de premie voor de ziektekostenverzekering en de aflossing op noodzakelijke schulden. Bij aflossingen op noodzakelijke schulden moet gedacht worden aan aflossingen op huurschulden, energieschulden en schuldregelingen voor het totale schuldenpakket. Bij deze schulden geldt immers ook dat door het niet aflossen de primaire levensbehoeften kunnen worden bedreigd.

Beleidsregel

Budgetbeheer wordt toegepast indien sprake is van bestaande of dreigende problematische schulden. Het budgetbeheer beperkt zich tot de kosten van huur, energie, ziektekosten en de aflossing op noodzakelijke schulden.

1.2 Bijstand in natura

Bijstand in natura is een vorm van bijstand waarbij de uitkering geheel of gedeeltelijk niet in de vorm van geld, maar rechtstreeks in de vorm van goederen en/of diensten wordt verstrekt. De gemeente kan bijvoorbeeld fungeren als inkoper van goederen en diensten en die leveren aan de belanghebbende. Een voorbeeld hiervan is het voorzien in een slaappleaats voor een dak- of thuisloze. De met in natura verstrekkingen gemoeide kosten kunnen, zowel feitelijk als forfaitair, worden verrekend met de uitkering.

Een afgeleide vorm van bijstand in natura is die waarbij de bijstand zelf in de vorm van een geldbedrag wordt toegekend en aan dat geldbedrag een bepaalde bestedingsverplichting wordt verbonden.

De mogelijkheid van bijstand in natura is nieuw en daarmee een verruiming van beleidsruimte voor gemeente. Er is weinig voorgeschreven voor de bijstand in natura: de invulling wordt geheel overgelaten aan de gemeenten.

Bovenstaande maatregelen gelden in algemene zin voor personen die aantoonbaar niet in staat zijn om zelf te voorzien in de algemene levensbehoeften. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan dak- en thuislozen of verslaafden.

Bijstand in natura kan o.a. bestaan uit:

1. Woonruimte met gebruik van water, gas en licht;
2. Verzekeringen;
3. Duurzame gebruiksgoederen;
4. Kleding;
5. Etenswaaren.

Het uitgangspunt van de WWB is de eigen verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheidsbesef. In dit kader strookt artikel 57 WWB niet helemaal met dit uitgangspunt. Toch zullen er belanghebbenden zijn waarvoor artikel 57 WWB een uitkomst is. De vraag is voor hoeveel cliënten het zinvol kan zijn artikel 57 WWB toe te passen. Het is duidelijk dat de tekst van dit artikel vooral in de WWB is opgenomen om de grotere steden een mogelijkheid te geven bepaald typische grote stedenproblemen aan te pakken. Zo kan met dit lid bijvoorbeeld aan een dakloze een slaappleaats en warme maaltijd worden aangeboden in plaats van geld beschikbaar te stellen voor deze doelen. In de praktijk blijkt immers dat daklozen met dussdanige problemen kampen dat het beschikbaar gestelde geld niet altijd aan het daarvoor gestelde doel wordt besteed.

In een kleine gemeente zullen deze problemen zich maar zeer zelden voordoen. Indien het noodzakelijk is bijstand in natura te verstrekken, dan kan op grond van artikel 57 daarvoor een individuele oplossing worden bedacht. Het is echter niet noodzakelijk daarvoor een algemene beleidslijn te formuleren.

Beleidsstandpunt

Geen algemene beleidslijn voor bijstand in natura. In specifieke individuele gevallen kan eventueel wel gebruik worden gemaakt van deze mogelijkheid.

Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking vanaf 1 januari 2005.

Vastgesteld in de vergadering van het college d.d. 25 januari 2005,
de secretaris, de burgemeester,

Mr.Drs. C. Baan

H.W. den Duijn